Höcker
ADVOCATEN

Actualiteiten Auteursrecht 2026

Rechtspraak HvJ EU

Marijn Kingma

Vandaag te bespreken

Vooral: mededeling aan het publiek

HvJ EU 9 juli 2026, C-788/24, ECLI:EU:C:2026:559 (Anne Frank)

HvJ EU 30 april 2026, C-127/24, ECLI:EU:C:2026:355 (GEMA/VHC 2 Seniorenresidenz)

+ een beetje collectief beheer

HvJ EU 18 december 2025, C-161/24, ECLI:EU:C:2025:985 (OSA/Úřad)

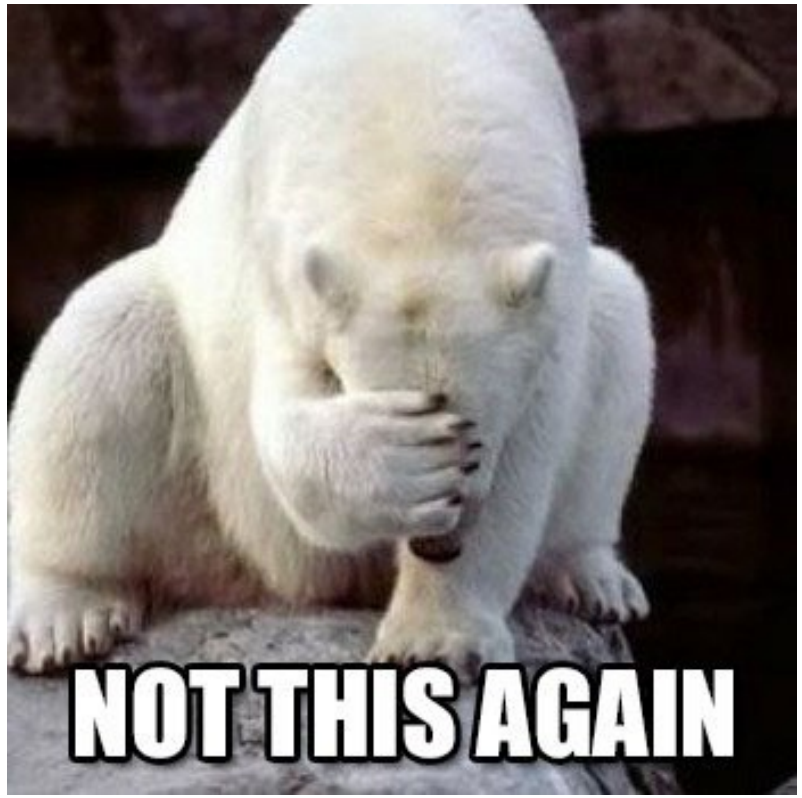
HvJ EU 22 oktober 2026, C-840/24, ECLI:EU:C:2026:892 (VG Wort/TL)

En toch niet zo heet gegeten soep?

Conclusie AG Szpunar 16 juli 2026, C-441/25, ECLI:EU:C:2026:607 (Agecop/Visapress)

GEMA/VHC 2 Seniorenresidenz en Anne Frank

Mededeling aan het publiek deel 33 en 34

Tel maar mee

HvJ EU 14 juli 2005, C-192/04 – Lagardère/GVL

HvJ EU 7 december 2006, C-306/05 – SGAE/Rafael Hoteles

HvJ EU 18 maart 2010, C-136/09 – Organismos Sillogikis/Divani Akropolis

HvJ EU 22 december 2010, C-393/09 – BSA

HvJ EU 4 oktober 2011, C-403/08 & C-429/08 – Premier League

HvJ EU 13 oktober 2011, C-431/09 & C-432/09 – Airfield/Canal Digitaal

HvJ EU 24 november 2011, C-283/10 – Circul Globus Bucureşti

HvJ EU 15 maart 2012, C-162/10 – PPL/Ierland

HvJ EU 15 maart 2012, C-135/10 – SCF/Marco Del Corso

HvJ EU 7 maart 2013, C-607/11 – ITV Broadcasting/TVCatchup

HvJ EU 13 februari 2014, C-466/12 – Svensson/Retriever Sverige

HvJ EU 27 februari 2014, C-351/12 – OSA

HvJ EU 26 maart 2015, C-279/13 – C More Entertainment/Sandberg

HvJ EU 19 november 2015, C-325/14 – SBS Belgium/SABAM

HvJ EU 31 mei 2016, C-117/15 – Reha Training/GEMA

HvJ EU 8 september 2016, C-160/15 – GS Media/Sanoma

HvJ EU 16 maart 2017, C-138/16 – AKM/Zürs.net

HvJ EU 26 april 2017, C-527/15 – Brein/Wullems (Filmspeler)

HvJ EU 14 juni 2017, C-610/15 – Stichting Brein/Ziggo & XS4ALL (The Pirate Bay)

HvJ EU 29 november 2017, C-265/16 – VCAST/RTI

HvJ EU 7 augustus 2018, C-161/17 – Renckhoff

HvJ EU 19 december 2019, C-263/18 – NUV/Tom Kabinet

HvJ EU 2 april 2020, C-753/18 – Stim/Sami

HvJ EU 28 oktober 2020, C-637/19 – BY/CX

HvJ EU 9 maart 2021, C-392/19 – VG Bild-Kunst/SPK

HvJ EU 17 juni 2021, C-597/19 – Mircom/Telenet

HvJ EU 22 juni 2021, C-682/18 & C-683/18 – YouTube/Cyando

HvJ EU 20 april 2023, C-775/21 – Blue Air Aviation

HvJ EU 13 juli 2023, C-426/21 – Ocilion/Seven.One

HvJ EU 11 april 2024, C-723/22 – Citadines/MPLC

HvJ EU 20 juni 2024, C-135/23 – GEMA/GL

HvJ EU 16 april 2026, C-496/24 – SONT/HP

HvJ EU 30 april 2026, C-127/24 – VHC 2 Seniorenresidenz

HvJ EU 9 juli 2026, C-788/24 – Anne Frank Fonds

Even kijken of u het een beetje heeft gevolgd

Is dit een mededeling aan het publiek (van de foto)?

Matthijs le Loux
Buitenlandverslaggever

Ja

Criteria MAHP volgens het HvJ EU:

(1) Handeling bestaande in een mededeling = met volledige kennis van de gevolgen interveniëren om klanten toegang te verlenen tot beschermd werk.

(2) Publiek = onbepaald aantal potentiële ontvangers en vrij groot aantal personen. Daarnaast moet er (bij secundaire mededelingen?) sprake zijn van óf doorgifte via een ander technisch middel óf van een nieuw publiek.

HvJEU in *Renckhoff*: het plaatsen van een foto op een website is een mededeling aan een (nieuw) publiek, ook als de foto eerder zonder beperkingen op een andere website is gezet.

Is dit een mededeling aan het publiek?

(hint: dit is een embedded link van een legale bron zonder beperkingsmaatregelen)

Nee

Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

Geen (nieuw) publiek

- 2014: HvJEU in *Svensson* en in *Bestwater*: gewoon of framed/embedded linken is géén mahp want geen nieuw publiek omdat het werk al op internet is gezet. Dat is anders als beperkingsmaatregelen worden omzeild
- 2016: HvJEU in *GSMedia*: linken naar illegale content wel een mahp indien redelijkerwijs kennis van het illegale karakter of indien winstoogmerk (dan wordt kennis vermoed)
- 2021: HvJEU in *VG Bild-Kunst*: framed linken is mededeling aan het publiek als rechthebbende of licentienemer voorzieningen heeft getroffen en die voorzieningen door het linken worden omzeild. Het moet gaan om doeltreffende technische voorzieningen in de zin van artikel 6 Arl, anders weet gebruiker niet waar hij aan toe is.

Hoe zit het dan met geoblocking?

Is dit een mahp als je de geoblock met VPN kunt omzeilen?

Nee

Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

Nee

Waarom niet?

- Geen mededeling?

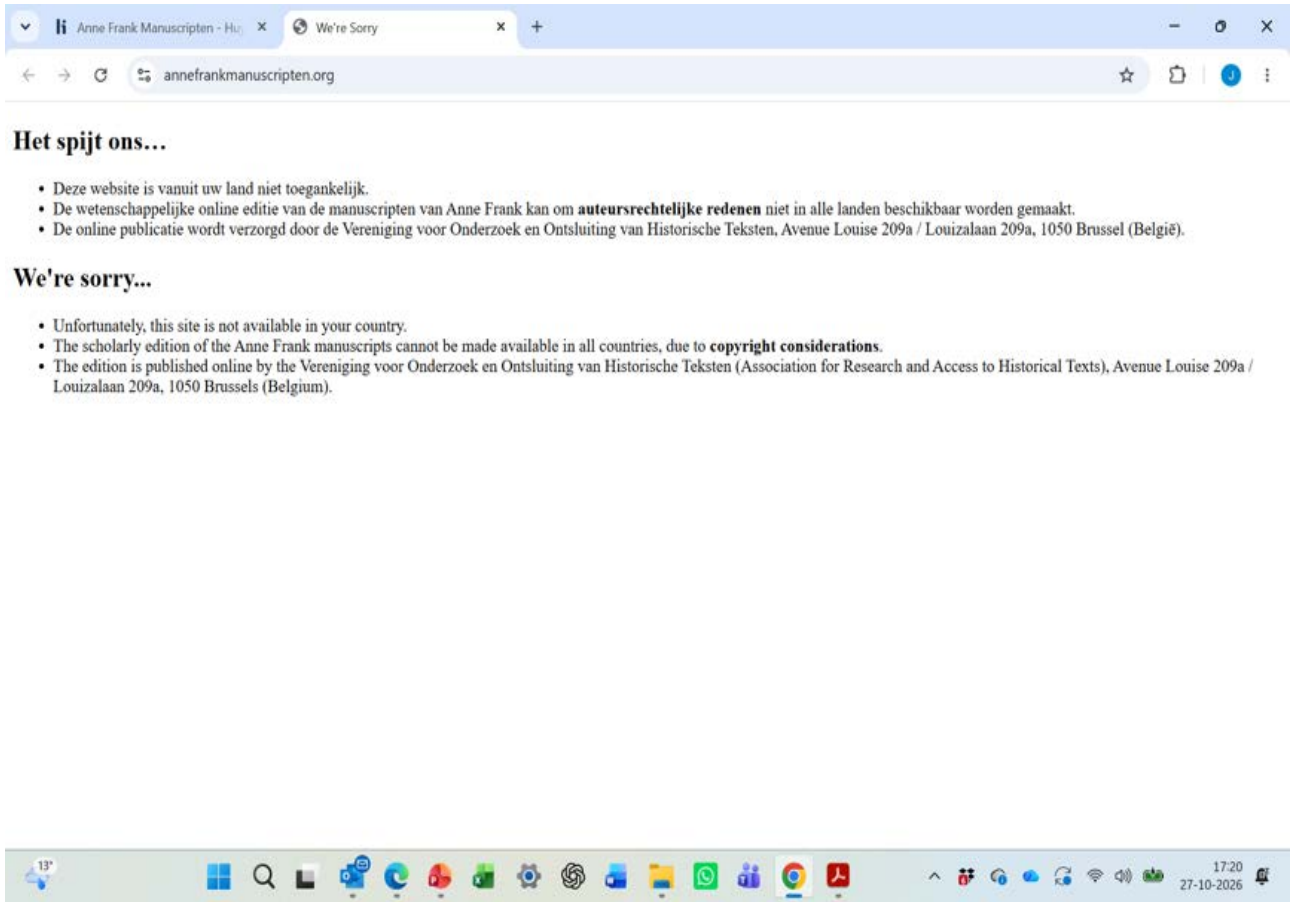
of

- Geen publiek?

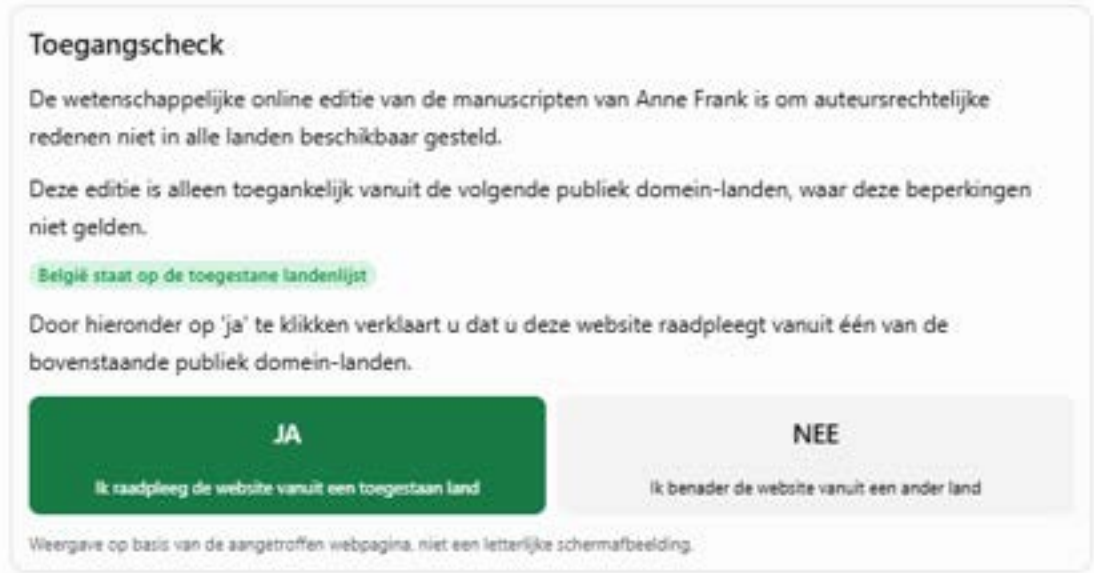
HvJ EU 9 juli 2026, C-788/24, ECLI:EU:C:2026:559 (Anne Frank Fonds)

- Zoveelste hoofdstuk in jarenlang geschil tussen Anne Frank Fonds en Anne Frank Stichting.
- Deel van de manuscripten van Anne Frank is pas in 1986 voor het eerst gepubliceerd. Naar oud Nederlands recht geldt een beschermingstermijn van 50 jaar na publicatie. Deze delen dus in Nederland beschermd t/m 2037.
- In (in ieder geval) 57 andere landen: publiek domein.
- Anne Frank Fonds is houder van de auteursrechten op de manuscripten.
- Anne Frank Stichting publiceert ze op gratis toegankelijke website annefrankmanuscripten.org met een geoblock voor bezoekers uit Nederland.

Website vanuit Nederland

Website vanuit België

HvJ EU 9 juli 2026, C-788/24, ECLI:EU:C:2026:559 (Anne Frank Fonds)

- Stakingsbevel Anne Frank Fonds afgewezen bij rechtbank en hof. HR stelt vragen aan HVJEU.
- HvJ EU: indien een geoblock kwalificeert als doeltreffende technische voorziening in de zin van artikel 6 lid 3 Arl (vgl. *VG Bild-Kunst*), wordt met de toepassing daarvan de wens geuit om het werk niet in het land waar de geoblock op ziet toegankelijk te maken.
- Dan is er dus geen (auteursrechtelijk relevant) publiek.
- Een geoblock is een doeltreffende voorziening als die state-of-the-art is, dan is het gevolg in beginsel dat het werk wordt geblokkeerd in landen waar het nog beschermd is.
- Dat een (state-of-the-art) geoblock kan worden omzeild is niet doorslaggevend. Iedere technische voorziening kan worden omzeild. Ander oordeel zou rechtvaardig evenwicht verstoren (dan zou auteursrechthebbende de facto alsnog recht in publiek domein landen kunnen uitoefenen).

HvJ EU 9 juli 2026, C-788/24, ECLI:EU:C:2026:559 (Anne Frank Fonds)

- Een verklaring dat de website wordt bezocht vanuit een publiek domein land is op zichzelf geen doeltreffende technische voorziening (want: je kan liegen).
- Als een geoblock niet doeltreffend wordt bevonden:
  - Wel een mededeling aan het publiek;
  - Door degene die het werk publiceert (want die heeft geen doeltreffende maatregelen getroffen en daarmee een publiek ontsloten), en niet de VPN aanbieder (intervenieert niet zelf en speelt geen centrale rol dus verricht geen mededeling).

We gaan weer verder

Een hotel verhuurt kamers waarop televisies aanwezig zijn, waaraan via een kabelsysteem signalen worden doorgegeven. Is dit een mahp?

Ja

HvJEU in *SGAE/Rafael Hoteles*:

- Hotelexploitant verricht interventie met volledige kennis van gevolgen (geen loutere beschikbaarstelling);
- Sprake van een publiek: onbepaald aantal potentiële ontvangers, gaat om steeds verschillende mensen
- Niet van belang is of het publiek daadwerkelijk gebruik maakt van de geboden mogelijkheid.

• • •

Een tandartspraktijk draait muziek in de wachtkamer. Is dit een mahp?

• • •

Nee

Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

Geen publiek

HvJEU in *Marco del Corso* (2012):

- Tandarts heeft een stabiele groep patiënten dus geen onbepaald aantal potentiële ontvangers;
- Geen winstoogmerk, publiek is niet “ontvankelijk” voor de muziek;
- Aantal patiënten dat tegelijkertijd in wachtkamer aanwezig is beperkt;
- Geen cumulatief effect want niet dezelfde muzieknummers.

Een revalidatiecentrum plaatst televisietoestellen in haar wachtkamer en trainingsruimte, is dit een mahp?

Ja

HvJEU in *Reha Training* (2016):

- Dit is natuurlijk wél een mededeling aan het publiek;
- Algemene groep personen;
- Wel winstoogmerk.

• • •

Een verhuurbedrijf verhuurt auto's met een radio, is dit een mahp?

Bron: Wikimedia Commons, Auteur: Atomic Taco from Seattle, WA, USA

Nee

Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

Dit is helemaal geen mededeling

HvJ EU in SAMI en STIM (2020):

Louter beschikbaar stellen van fysieke faciliteiten.

Is het oppikken van programmadragende signalen van uitzendingen via zendmasten en deze via een kabelnetwerk doorgeven aan ongeveer 130 abonnees in het dorpje Zürs een mahp?

Bron: Wikimedia Commons, Auteur: Bbb at wikivoyage shared

Nee

Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

Geen (nieuw) publiek

- Maar: er is sprake van een ander technisch middel. Dus dan is het nieuw publiek criterium toch niet relevant?
- HvJ EU zegt daar niets over en wijst arrest zonder conclusie AG.
- Geen nieuw publiek want de betrokken rechthebbenden weten bij het verlenen van toestemming dat de uitzendingen van ORF door eenieder die zich op het nationale grondgebied bevindt kunnen worden ontvangen.
- Einde criterium ander technisch middel? Nee, want daarna toch weer herhaald in onder meer *Tom Kabinet*, *YouTube* en *Cyando en Gema/GL*

Is het afspelen van muziek in de gemeenschappelijke woonkamer van een woonzorglocatie van Dagelijks Leven waar gemiddeld 20 bewoners gedurende 3 jaar leven een mahp?

Ja

HR 23 december 2022, ECLI:NL:HR:2022:1938 (Buma/Dagelijks Leven):

Oordeel van het hof dat 20 personen per zorglocatie, inclusief visite en personeel, niet een te klein of onbeduidend aantal personen is getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting.

Is het door VHC 2 Seniorenresidenz oppikken van satellietsignalen van radio en tv en doorgeven van deze signalen via een eigen kabelnetwerk aan kamers van ongeveer 89 bewoners van een verzorgingstehuis een mahp?

Nee

Laatste vraag! Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

Nee

Laatste vraag! Waarom niet?

- Geen mededeling?

of

- Geen publiek?

HvJ EU 30 april 2026, C-127/24, ECLI:EU:C:2026:355 (GEMA/VHC 2 Seniorenresidenz)

- bejaarden- en verpleeghuis
- permanent bewoond door 89 ouderen
- verschillende gemeenschappelijke ruimten
- eigen satellietontvangstinstallatie
- radio en tv signaal via kabelnetwerk naar de kamers van de bewoners en de verpleegkamers
- HvJEU: geen mededeling aan het publiek

GEMA/VHC 2 Seniorenresidenz

- Vragen BGH: is de definitie van publiek dat er óf sprake moet zijn van een andere technische werkwijze óf van een nieuw publiek nog steeds geldig? En (indien relevant): is hier sprake van een nieuw publiek?
- HvJ EU: het criterium van de andere technische werkwijze ziet op een nieuwe doorgifte die los staat van de oorspronkelijke mededeling. Dit is met name het geval bij wederdoorgifte op internet (*ITV Broadcasting*).
- Dit is niet het geval bij wederdoorgifte van uitzendingen zoals aan de orde in het hoofdgeding (en zoals in het geval van *Rafael Hoteles*).
- (Mij) onduidelijk waarom.

• • •

GEMA/VHC 2 Seniorenresidenz

- HvJ EU: geen interventie/nieuw publiek bij doorgifte aan directe consumenten die het signaal individueel of in hun privé/gezinssfeer ontvangen (zie ook *GEMA/GL*)
- Dat geldt dus ook voor permanente bewoners. Rechthebbende heeft met die ontvangers al rekening gehouden bij oorspronkelijke toestemming.
- Winstoogmerk is hier niet doorslaggevend.
- Geen oordeel over gemeenschappelijke ruimtes (volgens Szpunar is dat ook geen mahp want valt binnen de privésfeer).
- Geen oordeel over een de-minimis drempel.
- Hoe verhoudt dit zich tot oordeel HR in *Dagelijks Leven*?

Wie had alles goed?

And the winner is...
QUIZ

En nu nog een beetje collectief beheer

OSA/Úřad

HvJ EU 18 december 2025, C-161/24, ECLI:EU:C:2025:985

OSA/Úřad

- OSA brengt hotels vergoedingen in rekening voor de beschikbaarstelling van tv- en radio in hotelkamers, zonder rekening te houden met de bezettingsgraad van de kamers. De Tsjechische mededingingsautoriteit legt OSA een boete op wegens misbruik van een machtspositie (artikel 102 VWEU).
- HvJ EU: een CBO die een machtspositie heeft, maakt daarvan misbruik als deze te hoge vergoedingen hanteert die niet in redelijke verhouding staan tot de economische waarde van haar dienst. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de aard en de omvang van het gebruik vn de werken en de economische waarde die met dat gebruik wordt gegenereerd (zie arrest *SABAM*).
- Dat betekent dat de bezettingsgraad van hotels een omstandigheid is waarmee rekening moet worden gehouden bij de vraag of vergoedingen onbillijk zijn.
- In beginsel kan niet worden aanvaard dat een cbo geen rekening houdt met seizoensluiting, sluiting voor renovatie of pandemie.

OSA/Úřad

- Forfaitaire tarieven mogen, als rekening is gehouden met een schatting van het gebruikte aantal werken.
- Verwijzende rechter moet met inachtneming van alle omstandigheden van het geval beoordelen of OSA bij vaststelling van de vergoeding rekening kan houden met de verwachte bezettingsgraad, zonder dat dat leidt tot onevenredige verhoging van beheerskosten.
- Ook rekening houden met andere factoren die relevant zijn om billijkheid vergoeding te beoordelen, zoals met name vergelijking met andere lidstaten.

VG Wort/TL

HvJ EU 22 oktober 2026, C-840/24, ECLI:EU:C:2026:892

VG Wort/TL

- VG Wort = cbo voor auteurs en uitgevers van literaire werken.
- Betaalt jaarlijks socu-gelden uit thuiskopie en leenrecht incasso aan het Förderungsfonds Wissenschaft. 2 auteurs maken bezwaar, omdat dat geld dat niet altijd toekomst aan huidige rechthebbenden.
- HvJ EU: inhoudingen voor socu-diensten mogen alleen als die diensten uitsluitend aan rechthebbenden ten goede komen.
- Zowel thuiskopie als leenrecht is compensatie, die moet worden betaald ter vergoeding van door auteurs geleden schade. Moet dus toekomen aan de rechthebbenden.
- Niet-verdeelbare gelden mogen wél worden gebruikt ten behoeve van andere personen dan rechthebbenden.
- Welke rechthebbenden? “De houders van rechten waarvan het beheer tot de activiteiten van de cbo in kwestie behoort”. Hoeft dus niet te gaan om rechthebbenden met actuele aanspraken of aangeslotenen bij de cbo.

Conclusie AG Szpunar in Agecop/Visapress

Conclusie AG Szpunar 16 juli 2026, C-441/25, ECLI:EU:C:2026:607

Prejudiciële vraag

Moet artikel 5, lid 2, onder a) en b), van richtlijn 2001/29 (reprorecht en thuiskopie excepties) gelezen in samenhang met artikel 16, eerste alinea, van richtlijn 2019/790 (reprobel-fix) zo moet worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een regeling van een lidstaat volgens welke persuitgevers, als houders van de auteursrechten op hun publicaties, recht hebben op een billijke compensatie voor de reproductie van die publicaties, ongeacht het feit dat zij ook recht hebben op die compensatie als uitgevers van die publicaties.

Antwoord Szpunar: **nee.**

Vergoedingsaanspraken zien op “rechthebbenden”. Dat kunnen ook rechthebbenden zijn die niet in artikel 2 Arl staan, maar auteursrechten hebben verkregen via overdracht.

• • •

Behandeling prejudiciële vraag

- ’’Noch richtlijn 2001/29 noch enige andere Unierechtelijke handeling voorziet in een regeling met betrekking tot de overdracht van uitsluitende auteursrechten en naburige rechten en de vaststelling van de kring van de rechthebbenden in atypische situaties, **zoals wanneer een werk ontstaat in het kader van een arbeidsverhouding** of een samenwerking tussen meerdere auteurs. Derhalve kan niet worden geoordeeld dat de kring van houders van het reproductierecht strikt beperkt is tot de rechthebbenden die uitdrukkelijk worden genoemd in artikel 2 van richtlijn 2001/29. In dat geval zou elke vorm van handel in uitsluitende rechten en elke regelgevende flexibiliteit in atypische situaties namelijk onmogelijk zijn.’’ (punt 29)
- ‘’Ik voeg hieraan slechts toe dat het recentelijk gewezen arrest NOB e.a. betrekking had op de bijzondere situatie waarin uitvoerend kunstenaars hun naburige rechten met terugwerkende kracht zijn ontnomen op grond van bepalingen die zijn vastgesteld na de verkrijging ervan of ondanks het gewettigd vertrouwen in de verkrijging ervan. **De lering uit dat arrest kan derhalve niet rechtstreeks en automatisch worden toegepast op een situatie als die welke aan de orde is in de onderhavige zaak.**’’ (punt 52)

Bedankt!

